

TEEMA 3:

Oppiva yhteisö

Taito 1:

Yhteistyötaidot

Yhteistyötaitojen tavoitteena on, että oppilaat oppivat kuuntelemaan aktiivisesti toisiaan ja kohtaamaan toisensa kunnioittavasti niin, että kaikki kokevat kuuluvansa ryhmään. Opettajalla on tässä tärkeä rooli vuorovaikutustaitojen oppimisen mahdollistajana ja esimerkkinä kommunikoinnissa oppilaiden kanssa. Opettaja myös rakentaa vuorovaikutuksen kulttuuria luokkaan ja kouluun sekä laajennettuihin oppimisympäristöihin. Oppilaita on tärkeä ohjata työskentelemään ja kehittämään ideoita yhdessä, jolloin myös heidän omat ajattelutaitonsa kehittyvät.

TASO 0

Opettaja ei luo oppimistilanteita, joissa oppilaat voisivat harjoitella yhteistyötaitoja. Oppilaat työskentelevät suurimmaksi osaksi yksin tai eivät tietoisesti kehitä yhteistyötaitojaan.

TASO 1

Opettaja suunnittelee oppimistilanteita, joiden avulla oppilaat voivat harjoitella yhdessä tekemisen taitoja, kuten toisten kuuntelemista, kunnioittavaa dialogia sekä avunpyytämistä ja antamista.

TASO 2

Oppilaita ohjataan itsenäisesti rakentamaan yhteistyön ilmapiiriin, jossa korostuu vuorovaikutuksellinen ja kunnioittava vertaistyöskentely oppilaiden kesken. Oppilaat oppivat ryhmäytymiseen liittyviä taitoja ja hyödyntämään ryhmän yhteistyötä oman ajattelun kehittämiseen.

TASO 3

Oppilaat oppivat ryhmäytymään itsenäisesti erilaisiin ja erikokoisiin ryhmiin ja syventämään jo opittuja yhteistyötaitoja erilaisissa ryhmissä. Oppilaat saavat kokemuksia yhteistyöstä myös koulun ulkopuolisten tahojen ja ryhmien kanssa. Tärkeää on myös, että oppilaat oppivat, kuinka erilaisissa ryhmissä tuotettua tietoa ja ajattelua voidaan hyödyntää oman oppimisen ja ajattelun kehittämisessä.

Taito 2:

Yhteisöllinen oppiminen ja tiedonrakentelu

Monipuolinen oppimiseen ja uuden tiedon tuottamiseen tähtäävä vuorovaikutus voi synnyttää jotain, joka on suurempaa kuin vain osiensa summa. Pystymme ylittämään omat yksilölliset rajamme ja taitomme oppimalla työskentelemään aidosti yhdessä. Oppilaat voivat oppia yhdessä tekemisen merkityksen ottamalla jaetusti vastuuta yhteisistä tavoitteista ja ponnistelemalla tavoitteiden saavuttamiseksi toisiaan tukien.

TASO 0

Opettaja ei mahdollista yhteisöllistä oppimista ja tiedonrakentelua, vaan opetus on hyvin opettajajohtoista ja oppilaat toimivat yksin. Vaikka oppilaat toimisivat ryhmissä, he eivät opettele yhteisten tavoitteiden määrittämistä

TASO 1

Opettajan johdolla oppilaat kokeilevat yhteisten tavoitteiden määrittämistä ja millaisia vastuita sekä rooleja ryhmässä tulee olla, jotta yhteiset tavoitteet voidaan saavuttaa. Opettaja ohjaa oppilaita keskustelemaan, miten he ymmärtävät asiat ryhmän kesken ja miten asioista voidaan yhdessä sopia.

TASO 2

Opettaja auttaa oppilaita luomaan rakentavan ja aidon yhteistyön ilmapiirin, jonka avulla oppilaat voivat ratkaista ristiriitoja ja tehdä kompromisseja joidenkin yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Oppilaat oppivat yhdessä rakentamaan ja yhdistelemään tietoa ja samalla kehittämään omaa tietämystään yhteisen tekemisen kautta.

TASO 3

Oppilaat oppivat itsenäisesti muodostamaan yhteisvastuullisia ryhmiä, joiden tarkoituksena on saavuttaa yhteisiä tavoitteita ja luoda uutta yhdessä. Ryhmissä jokaisella on oma rooli ja vastuu, jotka kaikki tietävät. Oppilaat harjoittelevat erilaisia toimintatapoja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä arvioimaan yhteisiä toimintatapoja ja tavoitteiden saavuttamista. Oma ja koko ryhmän osaaminen kehittyy jatkuvasti ryhmän työskennellessä tavoitteiden saavuttamiseksi.